

fat, at de Ting, han har fortrakt Familien med, have været nødvendige til den fælles Husholdning eller Børnenes Opdragelse. Han bliver stillet meget usikkert, naar hans Ret til at faae Betaling eller til at holde sig til Konens Eiendele skal være afhængig af et Skjøn over, om Gjældens Stiftelse har været nødvendig for Husholdningen eller Børnenes Opdragelse, og derfor vil en af de Endringer, som jeg vil foreslaa, gaa i Retning af at lade disse Ord udgaa. Derimod tror jeg ikke, at det vilde være hensigtsmæssigt at lade de umiddelbart foregaaende Ord udgaa. Naar det svenske Blad, som den ærede Forslagsstiller hentydede til, ligeledes har ment, at ogsaa disse Ord: „med mindre Hustruens udtryffeligg har samtykket i Gjældsstiftelsen“ skulde udgaa, da tror jeg ikke, at dette er vel betænkt, thi naar disse Ord udgik, saa vilde Følgen deraf jo blive den, at det Guds, som hun erhvervede, aldrig i noget som helst Tilfælde kunde hæfte for den Gjæld, Manden stiftede, og dette tror jeg vilde være uheldigt, fordi Forholdet vistnok i mange Tilfælde i saadanne egteskabelige Forhold som dem, den ærede Forslagsstiller har tænkt paa, vil være det, at Familien slet ikke kan finde nogen Kredit, naar der ikke skal tages Hensyn til Hustruen, og hvad hun erhverver. Det vil meget let kunne tænkes, hvis det skal være en given Sag, at man ikke maa holde sig til, hvad hun erhverver eller til, hvad der er anskaffet for hendes Erhverv, at Følgen vil blive, at Familien slet ingen Kredit kan faae, fordi der aldrig findes Noget, der er erhvervet fra Mandens Side, idet han nemlig strax sætter Alt overstyr. Derfor Hustruens ikke i saadanne Tilfælde skulde være berettiget til, om jeg maa udtrykke mig saaledes, at kaste sin egen Kredit som en ordentlig og sparsommelig Kone som et Godt i Bøgtkaalen, kan det lidt være, at Familien vil have Vanfærlighed ved t. Ex. at leie sig en Husleilighed og ogsaa ved at faae den smule ugentlige Kredit hos dem, der forsyne dem med de vigtigste Livsformødenheder, der under mange Omstændigheder er saa nødvendigt. Jeg kan heller ikke egentlig se noget Bevissende i den Betragtning, at Konen er „en Slave“, og at, naar hun slet ingen Raadighed har, der saa ingen Grund er til, hun skal have denne Raadighed. Jeg forstaar ikke dette Argument; thi det er jo netop Meningen med Loven, at hun skal have Raadighed over, hvad hun selv erhverver, altsaa ikke blot Lov til at samtykke i, at Manden stifter Gjæld med Hensyn til hendes Erhverv, men ogsaa Rettighed til at pantsætte, sælge og paa anden Maade disponere over, hvad hun har erhvervet. Det er jo netop Hensigten med at gjøre dette ikke uæsentlige Indgreb i den gamle Sætning, som gjælder i Danmark og for Resten af Europa, i Sverrig, at Manden er den eneste, der er berettiget til at disponere over det hele Fællesbo. — Der er dernæst et andet Punkt i dette

Forslag, hvor den ærede Forslagsstiller har fjernet sig fra det norske Lovforslag, og hvor jeg ogsaa vilde være tilbøielig til at følge Forslagsstilleren i denne Afgivelse fra det norske Lovforslag. Det hedder nemlig i det norske Lovforslag, at Godset ikke hæfter eller ikke kan tages i Betaling for den Gjæld, Manden stifter, saa længe Egteskabet varer, og Fællesboet forbliver udelst. Det kunde maaske synes at være et noget besynderligt Tillæg i det norske Lovforslag for de Herrer, som ikke have syset med dette Spørgsmaal; men det er det i Grunden ikke. I dette Tillægs Indsættelse i det norske Lovforslag er der god Mening. Sagen er nemlig den, at hele den Foranstaltning, som der her er Tale om, ligesom ogsaa den Foranstaltning af lignende Beskaffenhed, som er truffen i Sverrig ved en Lov af 1874, og den Ordning, som foreslaas i Norge, hviler paa den samme Betragtning, den nemlig, at det, som Konen selv erhverver, skal ikke være Særeie, det skal høre til Fællesboet, og det eneste Eiendommeligg, der skal være ved Forholdet, er det, at hun har Lov til at raade over, hvad hun erhverver paa egen Haand. Hvis man vil beskytte Konen paa den Maade, at man opstiller den Regel, at hvad hun selv erhverver, skal være hendes Særeie, hvad man f. Ex. har gjort i England, vil det jo være ganske naturligg, at man aldrig herved ser eller efter Egteskabets Opløsning kan holde sig til dette for den af Manden stiftede Gjæld. Men netop, naar man gaar ud fra, at hvad hun erhverver, ikke bliver hendes Særeie, men hører til Fællesboet, ligger den Tanke nær at sige, at naar Fællesboet hører op, og altsaa Følgen af, at Konens Erhverv hører til Fællesboet viser sig deri, at Intet udlægges særskilt til Konen, men Alt, hvad der findes, baade fra den ene og fra den anden Part, kastes i en stor Bunte, som deles lige, saa synes det ogsaa at være en naturlig Konsekvens, at Gjælden skal betales ud af denne Masse, der falder til lige Deling. Derfor kan man ikke negte, at det for saa vidt er konsekvent fra denne Opfattelses Standpunkt at sige, at Mandens Kreditorer ikke have Afgang til at holde sig til, hvad Konen har erhvervet, saa længe Egteskabet vedvarer, og Formueskæftskabet bestaar, men at, naar Egteskabet hører op, enten fordi den ene Egteskæftelse dør, eller fordi Egteskæftene separeres eller stilles, skal der være denne Afgang. Jeg mener imidlertid, at naar man overhovedet her er gaaet ind paa at opstille Undtagelser, der gaa ud over, hvad der ligesom følger af de Regler, som hæfte med Hensyn til Forholdets Ordning, Undtagelser, som man tror ere begrundede i praktiske Hensyn og have for Die at beskytte Konen under visse Omstændigheder, vil man ogsaa godt kunne gaa dette Skridt videre og sige, at det, hun har erhvervet, heller ikke kan tages til Tyldestgjørelse af Mandens Gjæld, efter at Formueskæftskabet er ophørt, og det blandt